

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți, în cauza privind derularea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Versuscom”,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, prin care a fost respinsă contestația,

CONSTATĂ:

La 30.03.2015, debitorul SRL "Versuscom" cu sediul în mun. Bălți, str. Mircea cel Bătrîn, 81, cod fiscal 1011602002126, a înaintat cerere introductivă privind intentarea față de sine a procesului de insolabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 aprilie 2015, cererea introductivă a fost admisă spre examinare. Administrator provizoriu al debitorului a fost numită Janu Natalia, autorizația nr.107 din 14.01.2015 cu sediul în mun. Bălți, str. Bulgară, 68/122.

La 06.04.2015, creditorul Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL "Versuscom".

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2015, pricina civilă intentată la cererea introductivă a organului fiscal a fost ridicată de la examinare și s-a transmis pentru conexare cu pricina civilă intentată la cererea introductivă a debitorului, primind un număr de înregistrare unic 2i-273/15.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2015, s-a admis cererea introductivă, s-a constatat insolabilitatea SRL „Versuscom” cu intentarea procedurii de insolabilitate, inițierea procedurii simplificate de faliment și dizolvarea debitorului, s-a desemnat în calitate de lichidator al debitorului Janu Natalia. S-a stabilit termenul limită de depunere a cererilor de validare a creanțelor pînă la 20.07.2015, iar termenul pentru verificarea creanțelor, întocmirea și prezentarea tabelului definitiv a fost stabilit pînă la 10.08.2015, ședința de validare – 20.08.2015.

La 20.07.2015, SRL „Molalexagro” în proces de faliment a înaintat cerere de admitere a creanțelor în valoare de 3 519 895,68 lei, creanță inclusă de lichidatorul SRL „Versuscom”, Janu Natalia în tabelul definitiv al creanțelor.

La 18.08.2015, lichidatorul SRL „Versuscom”, Janu Natalia a depus cerere de demisie, din motivul constatării unui conflict de interese, deoarece ea este desemnată ca lichidator și la unul din creditorii SRL „Versuscom” și anume la

SRL „Molalexagro”.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 20 august 2015, s-a demisionat administratorul autorizat Janu Natalia din funcția de lichidator al SRL „Versuscom” în proces de insolabilitate și s-a numit un lichidator nou, Ciobanu Daniela cu sediul în or. Sîngerei, str. Movilă, 9.

În ședința instanței de insolabilitate din 09.09.2015, a fost validată creanța SRL „Molalexagro” în mărime de 3 519 895,68 lei.

La 28.10.2015, IFS Bălți a depus contestație la creanța SRL „Molalexagro”, solicitînd admiterea contestației și rectificarea tabelului definitiv cu excluderea creanței în sumă de 3 519 859,68 lei.

În motivarea, contestației, organul fiscal a invocat că potrivit hotărîrii Curții de Apel Bălți din 04.06.2015, ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru 20.08.2015 ora 12-30. La ședința de validare din 20.08.2015, lichidatorul Janu Natalia a prezentat instanței tabelul definitiv al creanțelor și a solicitat validarea creanțelor creditorilor, inclusiv creanța SRL „Molalexagro” în sumă de 3 519 859,68 lei, fără a prezenta careva documente justificative în sensul existenței datoriei, prezentînd doar un act de contrapunere.

Mai indică că Janu Natalia a cerut instanței de insolabilitate să fie demisă din funcția de lichidator al SRL „Versuscom”, fără a înștiința din timp creditorii și instanța.

Menționează creditorul că fostul lichidator al SRL „Versuscom”, Janu Natalia este și lichidator al SRL „Molalexagro” în baza hotărîrii Curții de Apel Bălți din 19.12.2014, creanța căruia a fost inclusă în tabelul definitiv al creanțelor fără a avea la bază documente contabile justificative.

Consideră IFS Bălți că fostul lichidator Janu Natalia urma să-și dea demisia odată cu constatarea presupusei creanțe a SRL „Molalexagro” a cărei lichidator este, pînă a prezenta tabelul definitiv al creanțelor SRL „Versuscom”, fiind în conflict de interese.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, a fost respinsă contestația depusă de IFS Bălți la creanța creditorului SRL „Molalexagro” admisă în tabelul definitiv al creanțelor SRL „Versuscom”.

În motivarea încheierii, instanța de insolabilitate a invocat prevederile art. 144 alin. (8) și (9) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, indicînd că contestatarul nu a făcut dovada existenței unui fals sau a unei erori esențiale, care au determinat admiterea creanței în tabelul definitiv.

Considerînd ilegală încheierea instanței de insolabilitate, la 08.12.2015 și 01.02.2016, IFS Bălți a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 25.11.2015 și emiterea unei noi soluții privind admiterea contestației.

În motivarea recursului, recurenta a invocat ilegalitatea încheierii recurate, reiterînd în acest sens argumentele reflectate în contestație.

La 18.02.2016, lichidatorul SRL „Versuscom”, Ciobanu Daniela a depus referință pe marginea recursului declarat, prin care a reiterat susținerea acestuia și a solicitat admiterea lui în sensul declarat.

La 02.03.2016 a depus referință și lichidatorul SRL „Molalexagro”, Janu Natalia, prin care a reiterat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat respingerea lui.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Însă, deși CPC prevede un termen de 3 luni pentru examinarea recursului împotriva încheierii, urmează a fi aplicate prevederile art. 8 alin.(3) din Legea insolabilității, recursul examinându-se în termen de 60 de zile (2 luni) de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Colegiul conchide că încheierea recurată este adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural și material și cu aprecierea incompletă a tuturor probelor și a circumstanțelor ce vizează creanțele contestate – motiv pentru care de către Colegiu este considerată ilegală.

Din materialele cauzei rezultă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolabilitate prin care a fost respinsă contestația sa.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Potrivit art. 140 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

(3) Cererea de admitere a creanței trebuie făcută chiar dacă aceasta nu este stabilită printr-un titlu.

În conformitate cu prevederile art. 141 alin. (1) al aceleiași legi, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.19.

(2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții.

(3) La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Potrivit art. 142 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolabilității, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

(4) Administratorul insolabilității/lichidatorul va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere înregistrate la instanța de insolabilitate și a documentelor depuse și va efectua o cercetare amănunțită pentru a stabili legitimitatea, valoarea exactă și prioritatea fiecărei creanțe.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 20.07.2015, SRL „Molalexagro” în proces de faliment a înaintat instanței de insolabilitate cerere de admitere a creanțelor în valoare de 3 519 895,68 lei, iar administratorul insolabilității a inclus-o în tabelul definitiv al creanțelor, ulterior fiind validată de instanța de insolabilitate.

La 28.10.2015, IFS Bălți a înaintat contestație asupra creanței SRL „Molalexagro”, solicitând admiterea contestației și rectificarea tabelului definitiv cu excluderea creanței în sumă de 3 519 859,68 lei.

Potrivit art. 144 alin. (1) al Legii insolabilității, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolabilității/lichidator în tabelul definitiv.

(2) Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolabilitate cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

(8) După expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin.(2) și pînă la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărîtoare necunoscute pînă atunci.

(9) Instanța de insolabilitate soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestația este admisă sau respinsă cu validarea creanței este executorie pentru administratorul insolabilității/lichidator și pentru toți creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca ședință specială de validare.

Astfel, pornind de la prevederile legale care reglementează contestarea creanțelor, Colegiul conchide că încheierea instanței de insolabilitate de respingere a contestației creditorului IFS Bălți, este ilegală.

Or, în încheierea recurată, instanța se rezumă la a constata că motivele invocate de creditorul-contestatar nu constituie fals sau eroare esențială, fără însă a le supune unei aprecieri obiective și multiaspectuale și fără a le oferi un răspuns explicit de ce au fost disconsiderate.

La caz, instanța de insolabilitate nu s-a expus asupra faptului că la cererea de validare nu au fost anexate acte justificative ale existenței creanței pretinse prin prisma unei erori esențiale care a dus la validarea eronată a creanței.

Colegiul consideră că anume aprecierea acestei circumstanțe constituie un moment determinant pentru justa soluționare a contestației, deoarece legea imperativ stabilește că cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, iar la ea se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele (art. 141 alin. (1) și (3) din Legea insolabilității).

Mai mult ca atît, creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolabilității, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale, iar administratorul

insolvabilității/lichidatorul va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere înregistrate la instanța de insolvabilitate și a documentelor depuse și va efectua o cercetare amănunțită pentru a stabili legitimitatea, valoarea exactă și prioritatea fiecărei creanțe (art. 142 alin. (1) și (4) din Legea insolvabilității).

Însă, avînd în vedere conflictul de interese, pe care însăși Janu Natalia l-a invocat, între altele recunoscut indirect și în referința depusă, creanța SRL „Molalexagro” a fost inclusă în tabelul definitiv fără o verificare minuțioasă, așa cum prevede legea.

În același timp, la momentul validării creanței, noul lichidator Ciobanu Daniela a solicitat amînarea validării creanței SRL „Molalexagro” pînă la prezentarea actelor justificative (f.d. 22 verso, 23), iar instanța de insolvabilitate a neglijat aceste împrejurări.

În această ordine de idei, în situația în care instanța a fost sesizată asupra lipsei actelor justificative ale creanței SRL „Molalexagro”, cît și includerii creanței acesteia în tabelul definitiv al SRL „Versuscom” de către lichidatorul Janu Natalia fără o verificare minuțioasă a ei, aflîndu-se în conflict de interese, deoarece reprezenta simultan atît creditorul, cît și debitorul, Colegiul conchide că instanța de insolvabilitate ilegal a respins contestația.

Or, asupra aspectului de conflict de interese instanța nu s-a expus, circumstanță care în viziunea instanței de recurs constituie un moment determinant în justa apreciere a erorii esențiale la trecerea creanței în tabel.

Pornind de la circumstanțele menționate supra, Colegiul conchide asupra necesității casării încheierii Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015 și remiterii cauzei la rejudecarea contestației înaintate de IFS Bălți.

La rejudecarea contestației, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a acesteia, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotarîre legală și întemeiată.

În lumina celor expuse, conducîndu-se de prevederile art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, în cauza privind derularea procesului de insolvabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Versuscom”, și remite cauza la rejudecarea contestației înaintate de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți în aceeași instanță de insolvabilitate.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea